

Finansföreskrifter för Skara kommunkoncern

Antagen: kommunfullmäktige 2016-11-28 § 156

Föreskrifternas syfte mm

Föreskrifterna anger mål och riktlinjer som ska följas av kommunen och de kommunala företagen och inkluderar de föreskrifter för kommunens medelsförvaltning som fullmäktige skall fastställa enligt 8 kap 3 § Kommunallagen. De gäller också för kommunens förvaltning av andra organisationers medel som exempelvis donationsmedel.

Mål för finansverksamheten

Inom ramen för kommunallagens bestämmelser och dessa föreskrifter ska kommunkoncernens upplåning ske till så låg kostnad som möjligt och de egna medlen placeras så att god avkastning erhålls. Kommunkoncernens risktagande ska präglas av försiktighet utan spekulativa inslag.

Kommunkoncernens finansverksamhet ska bedrivas så att den medverkar till att säkerställa koncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt.

För att hantera koncernens ekonomi effektivt ska de finansiella frågorna för de enheter som ingår i kommunkoncernen samordnas.

I kommunkoncernen ingår de kommunägda företag där kommunen har ett rättsligt bestämmande inflytande.

Vid extern förvaltning ska avtalen utformas så att den externa förvaltarens uppdrag inte strider mot kommunkoncernens föreskrifter för finansförvaltning. Extern förvaltning och förvaltare ska godkännas av kommunstyrelsen. Av avtalet ska också framgå att likvida medel ska behandlas som klientmedel för att kommunen inte ska ta någon kreditrisk.

Fördelning av ansvar och befogenheter

För den kommunala koncernen ska följande ansvars- och befogenhetsfördelning gälla för den finansiella verksamheten.

Kommunfullmäktige

Beslutar om övergripande frågor och föreskrifter för kommunkoncernen, om finansiella mål samt i samband med budgeten om ramar för budgetårets upplåning för kommunen och respektive bolag.

Kommunstyrelsen

Ansvarar för kommunkoncernens medelsförvaltning, beslutar om nyupplåning, placering av medel, utlåning och externa förvaltningsuppdrag samt förvaltning av andra organisationers medel. Kommunstyrelsen fastställer delegationsordning som utvisar vilka personer som har rätt att fatta beslut och ingå avtal inom det finansiella området. Föreskrifter för finansförvaltning

Ekonomiavdelningen

Ekonomiavdelningen sköter kommunens administration av löpande finansieringsavslut, aktuell dokumentation – reverser, avtal, borgensförbindelser, överföring av pengar mellan långgivare, kommunala företag, placeringsinstitut, banker och kommunen.

Ekonomichefen ansvarar under kommunstyrelsen för genomförandet av den finansiella verksamheten. Kortfristig placering och upplåning samt placering av donationsstiftelsers medel beslutas av ekonomichefen.

De kommunala bolagen

I kommunkoncernens företag ska finnas en bolagsspecifik finanspolicy som ska baseras på de kommunkoncerngemensamma föreskrifterna och på gällande ägardirektiv och avtal. Policyn ska antas av respektive bolagsstyrelse.

Bolagen bestämmer själv om lån, räntevillkor, löptider, tidpunkter, belopp. Kommunen utgör en verkställande funktion av bolagens beslut då lånen formellt tas upp av kommunen.

Bolagen ska i samband med budgetprocessen lämna underlag till kommunen avseende upplåningsbehov och investeringar. Större förväntade in- och utbetalningar ska rapporteras till kommunens ekonomiavdelning.

Likviditetsförvaltning

För att effektivisera penninghanteringen ska samtliga saldon och likvidströmmar i kommunkoncernens olika enheter vara samordnade i räntebärande koncernkonto. Bolag får inte utan kommunstyrelsens tillstånd öppna andra konton.

Likviditetsplaneringen ska ligga till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort och lång sikt, utgöra underlag för beslut om upplåning och placering av likvida medel. Vid behov upprättar kommunen och bolag särskilda likviditetsplaner.

Ekonomiavdelningen ska tillse att det i kommunkoncernen finns en tillfredsställande betalningsberedskap, vilken ska uppnås genom egen likviditet, avtalade kreditlöften samt bemyndigande om upptagande av kortfristiga krediter. Rutiner ska finnas så att kommunens in- och utbetalningar sker på rätt dag.

Risker

Kommunkoncernen ska inte ta några valutarisker vid kortfristig placering av likvida medel. Endast placeringar i svensk valuta får förekomma.

Kommunkoncernen ska inte ta några valutarisker vid nyupplåning. Om upplåning sker i utländsk valuta ska valutarisken samtidigt försäkras bort.

Ränterisk innebär att det allmänna ränteläget kan påverka kommunens räntekostnader i negativ riktning. Denna begränsas genom spridning av räntebindningstider.

Motpartsrisk innebär att motpart inte fullgör sina förpliktelser. Denna begränsas genom spridning av antal motparter val av motparter.

Finansieringsrisk begränsas genom likviditetsplanering, avtalade kreditlöften (ex checkräkningskredit) och spridning av löptider för lån.

Upplåning mm

Vid upplåning och skuldförvaltning skall kravet på låg risk beaktas och lägsta möjliga finansieringskostnader eftersträvas.

Upplåning som uteslutande syftar till att skaffa medel för placering med ränteförtjänst (arbitrageaffär) är inte tillåtet. Detta får dock inte förhindra att upplåning sker vid en tidpunkt som bedöms vara lämplig för senare finansiering.

Nya former av upplåning prövas i kommunstyrelsen före användning.

Vid upphandling ska förfrågan ske hos minst tre kreditinstitut. Undantag får göras vid befarade stora ränterörelser.

Följande förfallostruktur bör eftersträvas för att undvika att stora delar av låneportföljen förfaller samtidigt:

Kreditförfall inom: max

1 år	20%
1-2 år	25%
3-5 år	35%
5-10 år	60%

För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden för olika lån spridas över tiden.

Upplåningen får ske genom:

Lån från kommunens majoritetsägda bolag.

Upplåning i bank eller finansinstitut.

Lån på annat sätt eller från annan enligt kommunstyrelsens beslut.

Vid långfristig upplåning ska kommunkoncernens externa aktiviteter samordnas.

Ekonomiavdelningen ska informeras om förestående behov i god tid.

Utlåning

Utlåning får ske till företag, organisationer, stiftelser mm där kommunen är ägare eller har ett rättsligt bestämmande inflytande samt till staten. Utlåning till staten avser större regionala och nationella investeringsåtaganden som är viktiga för Skara kommuns utveckling och beslut ska fattas i denna del av kommunfullmäktige.

Förfallotidpunkt och räntebindningstid för den lånefinansierade delen av kommunens utlåning till bolagen ska i så stor utsträckning som möjligt följa upplåningens förfallotidpunkt och räntebindningstid. Bolagen ska ha kommunens ränta med ett påslag på 20 punkter vid den interna finansieringen. Detta för att täcka administration och att man inte behöver borgen samt för att inte få konkurrensfördelar mot privata bolag. Undantag kan göras enligt särskilda beslut av kommunstyrelsen.

Placeringar

Skara kommun har fattat viktiga beslut om insatser för att uppnå ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i visionen för år 2025 samt andra styrdokument. Kommunens kapitalplaceringar ska leda i samma riktning. Genom hållbara och ansvarsfulla placeringar av kommunens kapital kan företag i Sverige och i världen medverka till att Skara kommun ökar måluppfyllelseerna inom vår miljö och inom vårt sociala ansvar. Skara kommun bidrar på detta sätt till en hållbar utveckling i Sverige och i världen.

Vid placeringar ska det etiska perspektivet beaktas samt hänsyn tas till internationella konventioner avseende mänskliga rättigheter.

Placeringar ska inte ske i företag vars omsättning härrör från produktion och distribution av tobak, alkohol, kommersiell spelverksamhet, krigsmateriel och pornografi.

Placeringar ska heller inte ske inom fossil energi¹. Kommunen ska undvika placeringar i företag som ägnar sig åt prospektering, exploatering, utvinning eller produktion av olja, gas, oljesand och annan okonventionell fossil olja. På motsvarande sätt placerar kommunen inte i företag inom kolbranschen.

Tillgångar får placeras efter beslut i kommunstyrelsen med undantag av donationsmedel som kan delegeras. Följande tillgångsslag på den svenska marknaden får användas:

placering i aktier eller aktierelaterade instrument

placering i ränterelaterade värdepapper och strukturerade obligationer

Med aktierelaterade instrument avses i första hand aktivt förvaltade fonder, aktieindexfonder samt olika instrument för att nå aktieexponering som inte står i strid med övriga begränsningar i dessa föreskrifter. Ska placering ske i andra tillgångar än ovan uppräknade ska kommunfullmäktige fatta beslut därom.

Med strukturerade obligationer avses obligationer där en viss kredit- och eller likviditetsrisk har adderats för att nå högre avkastning. En kapitalgaranti om 100 % ska finnas.

Motparten avseende räntebärande värdepapper och strukturerade obligationer ska minst ha rating enligt nedan:

Löptid upp till 365 dagar	Standard & Poor's: BBB+ Moody's: Baa1 Svenska motparter med statligt ägande Eller motsvarande
---------------------------	--

Löptid 1 år eller längre	Standard & Poor's: A- Moody's: Aa3 Svenska motparter med statligt ägande Eller motsvarande
--------------------------	---

Kommunfullmäktige kan fastställa att viss del av likviditeten skall användas för långfristiga ändamål t ex för framtida pensionsutbetalningar och därför skall placeras enligt andra regler än vad som gäller enligt ovan.

¹ I enlighet med inriktningen som ges av etiska nämnden för fondmarknadsföring, ENF.